
Za vysoké školy se bude platit. Strop: 20 tisíc ročně

Za vysoké školy se bude platit. Strop: 20 tisíc ročně

9.6.2010, rubrika: Titulní strana, strana: 1, autor: Radka Wallerová

Tři strany, které vyjednávají o vládě, se shodly na první zásadní věci programu: veřejné vysoké školy už nebudou zdarma. Studentům mají s placením školného pomoci půjčky.

PRAHA Kdy, když ne v tomto volebním období, v němž má pravice pohodlnou většinu ve Sněmovně? Vyjednávači vládního programu z ODS, TOP 09 a Věci veřejných se odhodlaně vrhli na školné na vysokých školách.

„Shodli jsme se na jeho zavedení a teď budeme jen řešit, v jaké konkrétní podobě se v programu nové vlády objeví,“ potvrdil po včerejší první schůzce školského vyjednávacího týmu Jiří Pospíšil, kandidát na ministra za ODS.

Ačkoli ještě před volbami hovořila právě tato strana o školném hodně opatrně, výsledek voleb umožnil rovnou navrhnout jeho spuštění už v tomto funkčním období. Školné se tak stává první jasnou dohodou rodící se vládní koalici, která se přímo dotkne voličů. Už dříve se strany shodly na snížení platů politiků.

Vyjednávači včera dokonce stanovili strop školného. Maximálně by se mělo platit deset tisíc korun za semestr, tedy dvacet tisíc za školní rok. „Ale dovedu si představit, že mnoho škol bude začínat na nějakých dvou třech tisících korun za semestr,“ uvedl Jan Vítula, zástupce TOP 09 na včerejší schůzce. A připomněl, že už dnes mnozí platí řádově vyšší částky za soukromé vysoké i střední školy.

Platit při studiu, nebo po něm?

„Školné by měl platit každý člověk, který díky vzdělání získá nadstandardní příjem,“ vysvětluje Pospíšil. Může se tedy stát, že absolvent, který vyššího příjmu nedosáhne, nebude muset platit nic.

Strany se zatím přou o to, kdy a jak se bude školné vybírat. Zatímco ODS a Věci veřejné prosazují měkčí variantu, že by se platilo až po dostudování, TOP 09 je pro placení školného v průběhu studia.

„Cokoli jiného je hodně složité a drahé, protože odložené školné znamená, že systém musí veřejnými penězi nastartovat stát. Drahá je i administrativa zpětného vybírání školného,“ míní Jan Vítula. Také o Vítulovi, který nekandidoval do Sněmovny, ale roky působí na ministerstvu školství, se mluví jako o možném ministru.

Právě spor „školné hned, nebo až po studiu“ vedl včera k ostré debatě mezi účastníky. „Odložené školné do systému zavádí sociální prvek, proto ho podporujeme,“ říká Josef Dobeš z Věcí veřejných, další adept na ministra.

O tom, jak dlouho a s jakými splátkami by se školné hradilo, zatím tým nejednal. Nepanuje shoda ani v otázce, odkdy se má školné zavést. TOP 09 by ho spustila už ve školním roce 2011/2012, Věci veřejné o rok později a ODS až ve školním roce 2013/2014.

Za vysoké školy se bude platit.

Strop: dvacet tisíc ročně

Školné se s nejvyšší pravděpodobností bude týkat jen nových studentů, nikoli těch, kteří už na školu nastoupili.

Strany se shodly i na tom, že ještě dříve je nutné zavést výhodné studentské půjčky, jejich systém je však třeba ještě doladit. Mluví se o nich už dlouho a už minulý týden je předběžně schválila končící Fischerova vláda, která s nimi počítala od roku 2012.

Student si podle stran jednajících o nové vládě bude moci půjčit až 54 tisíc korun ročně, počítá se i se zavedením spoření.

Také půjčky by bylo možné splácet až po skončení školy, splátka by měla činit asi pět set korun měsíčně.

Dopadne školné jako Julínkovy poplatky?

Přestože se vyjednaváči ze tří pravicových stran shodli na poměrně nízké variantě školného, dá se očekávat nevole části studentů i jejich rodin.

Nedopadne školné jako třicetikorunový poplatek, který Topolánková vláda také zavedla dříve než jiné reformy zdravotnictví? „Doufám, že nikoliv, protože poplatky vadily jiné skupině lidí než těm, kterých se může týkat školné,“ doufá Jiří Pospíšil z ODS.

„Neradi bychom, aby se právě ze školného stalo hlavní školské téma, protože to není to nejdůležitější. Mluvili jsme také o nutnosti zaměřit se na kvalitu středních i základních škol,“ řekl po jednání Jan Vítula z TOP 09.

Věci veřejné by rády prosadily srovnávací zkoušky na prvním i druhém stupni základních škol, což je blízké lídrovi ODS Petru Nečasovi. Pokud jde o státní maturity, shodli se vyjednaváči na tom, že nechají proběhnout minimálně podzimní generálku.

„Až nová vláda pak musí posoudit, co s nimi dál,“ řekl Pospíšil.

FAKTA

Jak a kdy se bude platit Termín zavedení Školné se na vysokých školách bude platit nejspíše od školního roku 2013/2014, ačkoli TOP 09 a Věci veřejné by ho rády zavedly dříve. Výše a splatnost Zatím se strany neshodly, zda by se školné platilo už v době studia (TOP 09), nebo až po dostudování (ODS a VV). Mluví o maximální částce 10 tisíc korun za semestr. Půjčky Ještě před zavedením školného se rozběhne systém půjček pro studenty, který schválila už vláda Jana Fischera – student si bude moci půjčit až 54 tisíc korun ročně.